

Księga Wyjścia – 2 Księga Mojżeszowa

I. Uwolnienie Izraela 1,1-15,21

1. Potrzeba uwolnienia z Egiptu 1,1-22
  - a. Rozmnożenie się Izraela 1,1-7
  - b. Cierpienie Izraela 1,8-14
  - c. Planowana eksterminacja Izraela 1,15-22
2. Przygotowanie wybawcy dla Izraela 2,1-4,31
  - a. Mojżesz uratowany przed śmiercią 2,1-10
  - b. Mojżesz broniąc Izraelitę morduje Egipcjanina 2,11-22
  - c. Izrael woła do Boga o pomoc 2,23-25
  - d. Bóg powołuje Mojżesza 3,1-4,17
    - (1). Cudowne objawienie się Boga 3,1-6
    - (2). Bóg powołuje Mojżesza na wybawcę 3,7-10
    - (3). Bóg odpowiada na Mojżesza opory 3,11-4,17
      - (a). „Kim jestem” 3,11-12
      - (b). „Jakie jest twoje imię” 3,13-22
      - (c). „Nie uwierzą mi” 4,1-9
      - (d). „Mam wadę mowy” 4,10-17
  - e. Mojżesz przyjmuje powołanie 4,18-26
    - (1). Mojżesz wraca do Egiptu 4,18-23
    - (2). Mojżesz dopełnia obrzezania 4,24-26
  - f. Izrael przyjmuje Mojżesza, jako wybawcę 4,27-31
3. Bóg uwolnia Izraela z niewoli egipskiej 5,1-15,21
  - a. Mojżesz konfrontuje faraona poprzez Słowa 5,1-6,9
    - (1). Faraon odrzuca Mojżesza 5,1-14
    - (2). Izrael odrzuca Mojżesza 5,15-21
    - (3). Mojżesz wątpi w Boży plan 5,22-23
    - (4). Bóg upewnia Mojżesza 6,1-8
    - (5). Mojżesz upewnia Izraela, ale on go nie słucha 6,9
  - b. Mojżesz konfrontuje faraona poprzez Cuda 6,10-7,13
    - (1). Bóg ponownie posyła Mojżesza z poselstwem do faraona 6,10-30
      - (a) Mimo iż Mojżesz ponownie ma wątpliwości, które przychodzą z zewnątrz 6,12-13
      - (b) Genealogia Mojżesza i Aarona 6,14-27
      - (c) Mimo iż Mojżesz ponownie ma wątpliwości, które przychodzą z wewnątrz 6,28-30
    - (2). Bóg ponownie upewnia Mojżesza 7,1-7
    - (3). Laska Aarona połknęła laski mędrców egipskich 7,8-13
  - c. Mojżesz konfrontuje faraona poprzez Plagi 7,14-11,10
    - (1). Plaga I: krew 7,14-25
    - (2). Plaga II: żaby 7,26-8,11
    - (3). Plaga III: komary 8,12-15
    - (4). Plaga IV: muchy (baki) 8,16-28
    - (5). Plaga V: pomór (zaraza) bydła 9,1-7
    - (6). Plaga VI: wrzody 9,8-12
    - (7). Plaga VII: grad 9,12-35
    - (8). Plaga VIII: szarańcza 10,1-20
    - (9). Plaga IX: ciemność 10,21-29
    - (10). Plaga X: śmierć pierworodnych 11,1-10
  - d. Izrael uwolniony z Egiptu poprzez krew 12,1-13,16
    - (1). Instrukcja na temat Paschy 12,1-14

- (2). Instrukcja na temat Święta Przaśników 12,15-20
- (3). Uczestnictwo Izraela w Święcie Paschy 12,21-28
- (4). Śmierć pierworodnych i uwolnienie poprzez Paschę 12,29-36
- (5). Wyjście z Egiptu 12,37-42
- (6). Prawo uczestniczenia w święcie Paschy (obrzezani) 12,43-51
- (7). Poświęcenie pierworodnych rezultatem Paschy 13,1-16
- e. Izraela uwolniony z Egiptu poprzez moc 13,17-15,21
  - (1). Bóg wyprowadza Izraela z Egiptu 13,17-14,2
  - (2). Faraon podąża za Izraelem 14,3-9
  - (3). Izrael szemra przeciw Bogu 14,10-12
  - (4). Bóg otwiera przejście przez Morze Czerwone 14,13-31
  - (5). Izrael wielbi Boga 15,1-21

II. Oddzielenie Izraela (oraz zaopatrzenie i ochrona) 15,22-18,27

zachowanie Izraela na pustyni podczas pochodu na górę Synaj

„niosłem ich na orlich skrzydłach i przywiodłem do siebie” Wj 19,4

- 1. Zaspokojenie pragnienia szemrzącego Izraela 15,22-27
(gorzka woda w Mara [miejsce kuszenia] oraz 12 źródeł w Elim)
- 2. Zaspokojenie głodu szemrzącego Izraela 16,1-36
(manna i przepiórki na pustyni Sin)
- 3. (Ponowne) Zaspokojenie pragnienia spierającego z Mojżeszem Izraela 17,1-7
(woda z towarzyszącej im skały w Massa [miejsce kuszenia] i Meriba [miejsce sporu])
- 4. Zachowani od wroga i porażki w Refidim 17,8-16
(zwycięstwo nad atakującymi Amalekitami – dzięki wzniesionym ręką Mojżesza)
- 5. Zachowani od chaosu i przepracowania 18,1-27
(porady Jetro pomogły uporządkować życie duszpasterskie Izraela)

III. Połączenie z Bogiem 19-40

...poprzez zawarcie przymierza („małżeństwa z Bogiem”) nadanie prawa oraz zamieszkanie Boga wśród ludzi (zrobienie miejsca kultu Boga) – Izrael stał się narodem Boga (ustanowienie).

A. Zawarcie Przymierza pomiędzy Bogiem a Izraelem – „małżeństwo” 19-24

- 1. Przyjęcie propozycji Przymierza 19,1-25
  - a. Miejsce dla zawarcia Przymierza 19,1-2
  - b. Propozycja Przymierza oraz cel jego zawarcia 19,3-6
  - c. Izrael akceptuje propozycję Przymierza z Bogiem 19,7-8
- 2. Objawienie Boga Przymierza 19,9-25
  - a. Izraelici poświęcają się na spotkanie z Bogiem Przymierza 19,9-15
  - b. Przybycie Boga Przymierza 19,16-25
- 3. Objawienie treści Dekalogu - Dziesięciu Przykazań 20,1-21
zwanych również jako „Dziesięć Słów” Wj 34,28; Pwt 4,13; 10,4.
  - a. Dekalog - Dziesięć Przykazań 20,1-17
    - (1). Przykazania dotyczące relacji z Bogiem 20:1-11
    - (2). Przykazania dotyczące relacji z człowiekiem 20:12-17
  - b. Reakcja Izraela 20,18-21
- 4. Objawienie praw 20,22-23,33 „Księgi Przymierza” (24,7)
  - a. Prawo dotyczące zrobienia „ołtarza z ziemi” dla Boga 20,22-26
  - b. Prawo dotyczące socjalnego życia 21,1-22,15

- (1). Prawa dotyczące osób 21,1-32
    - (a). Prawo rodzinne 21,1-11,
(prawo niewolnika-Hebrajczyka 1-6 oraz prawo drugorzędnej żony 7-11)
    - (b). Prawo karne 21,12-32,
(dotyczące zabójstwa lub zranienia oraz prawo odwetu 23-25 *por. Mt 5,38*)
  - (2). Prawa dotyczące własności 21,33-22,14
(Prawo rzeczowe dotyczące odszkodowań, kradzieży i wyrządzonych szkód)
  - c. Prawo dotyczące życia moralnego 22,15-23,9 (Prawo moralne)
    - (1). Właściwe zachowanie 22,15-30
      - (a). Prawo dotyczące obcowania z dziewicą 15-16,
      - (b). Kara śmierci 17-19,
      - (c). Prawo opieki społecznej 21-23,
      - (d). Prawo pożyczki 24-26
    - (2). Właściwy sąd 23,1-9 (Prawo prawdomówności i bezstronności)
(rozwińcie IX przykazania)
  - d. Prawo dotyczące religijnych świąt 23,10-19
    - (1). Rok Szabatowy 23,10-13
    - (2). Trzy doroczne święta 23,14-19 (święta: Przaśników, Żniw i Paschy).
  - e. Końcowe obietnice i przestrogi dotyczące podboju 23,20-33
(zachęta do zachowania Prawa) nadanie obietnic
5. Oficjalne (formalne) zawarcie Przymierza 24,1-18
obrzędowe dopełnienie Przymierza
- a. Przymierze zawarte poprzez krew oraz odczytanie Księgi Przymierza 24,1-8
Dekalog był częścią Księgi Przymierza. Był spisany na pergaminie, a potem jeszcze miał być utrwalony na kamieniu.
  - b. Objawienie się Boga Przymierza 24,9-11
  - c. Mojżesz udaje się na górę po tablice kamienne oraz dalsze prawa i ustawy 24,12-18

B. Budowa Przybytku – Namiotu Spotkania (miejsca kultu) czyli miejsca spotkania z Bogiem „mieszkanie dla Boga” 25-40

- 1. Plan Boży dotyczące Przybytku przedstawiony 25-31
  - a. Dary Izraela na budowę Przybytku 25,1-7
  - b. Instrukcje dotyczące budowy Przybytku 25,8-27,21
    - (1). Cel budowy Przybytku 25,8-9
    - (2). Arka Przymierza i Płyta Przebłagania 25,10-22
    - (3). Stół chlebów pokładnych (oblicza) i naczynia 25,23-30
    - (4). Świecznik siedmioramienny i przyrządy do niego 25,31-40
    - (5). Namiot 26,1-14
    - (6). Deski na ściany 26,15-30
    - (7). Zasłona (wewnątrz zasłona) 26,31-35
    - (8). Kotara (zewnątrz zasłona) 26,36-37
    - (9). Ołtarz całopalenia 27,1-8
    - (10). Dziedziniec 27,9-19
    - (11). Oliwa do świecznika 27,20-21
  - c. Instrukcje dotyczące kapłanów 28,1-29,46
    - (1). Szaty kapłańskie 28,1-43
      - (a). Boży nakaz sporządzenia szat 28,1-5
      - (b). Efod z pasem 28,6-14
      - (c). Pektoral (Napierśnik) 28,15-29
      - (d). Urim i Tummim 28,30
      - (e). Suknia arcykapłańska - Meil 28,31-35

- (f). Diadem na turbanie zwanym: zawój lub tiara 28,36-39
- (g). Cel odmiennych szat kapłanów 28,40-43
- (2). Wyświęcenie kapłanów 29,1-37
- (3). Nieustanna służba kapłanów 29,38-46
- d.** Dodatkowe Instrukcje dotyczące budowy Przybytku 30,1-31,18
  - (12). Ołtarz kadzielny lub kadzenia 30,1-10 („złoty ołtarz” 39,38; Lb 4,11)
  - (13). Podatek na potrzeby Przybytku (pogłówny) 30,11-16
  - (14). Kadź miedziana (Kadź z brązu) 30,17-21 („morze” 1Krl 7,23-26; 2Krn 4,2-6)
  - (13). Święty olej 30,22-33
  - (14). Święte kadzidło 30,34-38
- e.** Wybór rzemieślników (wykonawców robót) 31,1-11
- f.** Szabat znakiem Przymierza 31,12-17
- g.** Dwie tablice Świadectwa (zapisane palcem Bożym) 31,18
- 2.** Plan Boży przerwany ludzkim planem - złotym cielcem 32-34
  - a.** Złamanie Przymierza przez Izraela 32,1-6
    - kult złotego cielca przedstawiającego Boga Jahwe
  - b.** Bóg pragnie surowo ukarać Izraela 32,7-8
  - c.** Mojżesz wstawia się za grzeszącym Izraelem 32,9-14
  - d.** Mojżesza reakcja na grzech Izraela 32,15-29
  - e.** Mojżesz wstawia się za pokutującym Izraelem 32,30-35
  - f.** Reakcja Boga 33,1-34,35
    - (1). Bóg usuwa swą obecność 33,1-11
      - (a). Namiot Spotkania usunięty poza obóz 33,1-7 nakaz wyruszenia
      - (b). Bóg rozmawia tylko z Mojżeszem 33,8-11 w Namiocie Spotkania
    - (2). Bóg nie odrzuca Izraela 33,12-23 Modlitwa Mojżesza
      - (a). Bóg pokazuje Mojżeszowi swą drogę 33,12-17 (modlitwa Mojżesza)
      - (b). Bóg pokazuje Mojżeszowi swą chwałę 33,18-23
    - (3). Bóg odnawia Przymierze z Izraelem 34,1-35
      - (a). Sporządzenie dwóch nowych tablic 34,1-4 (powrót do Prawa)
      - (b). Objawienie natury Boga 34,5-9
      - (c). Odnowienie Przymierza z Mojżeszem, jako przedstawicielem narodu 34,10-28
      - (d). Powrót Mojżesz do ludu z jaśniejącą twarzą 34,29-35
- 3.** Plan Boży dotyczący Przybytku zrealizowany 35-40
  - a.** Pamiętaj o szabacie (świętym odpoczynku) w obliczu prac nad Przybytkiem 35,1-3
  - b.** Izrael składa obfite dary na budowę Przybytku 35,4-36,7
    - (1). Dary materialne 35,4-29
    - (2). Dary w postaci prac 35,10,25-26
    - (3). Przedstawienie kierowników robót nad Przybytkiem 35,30-35
    - (4). Hojne dary przekazane chętnym rzemieślnikom 36,1-7
  - c.** Izrael buduje Przybytek 36,8-39,43
    - (1). Wykonanie świętego Namiotu (schronienia dla rzeczy świętych) 36,8-38
    - (2). Wykonanie wyposażenia Namiotu (to co wewnątrz) 37,1-29
      - (a). Wyposażenie Miejsca Najświętszego: Arka i Płyta Przebłagania 37,1-9
      - (b). Wyposażenie Miejsca Świętszego: Stół, Świecznik i Ołtarz kadzidlany 37,10-29
    - (3). Wykonanie Dziedzińca i jego wyposażenia (to co na zewnątrz) 38,1-20
    - (4). Podliczenie materiałów użytych do budowy Przybytku 38,21-31
      - (złoto, srebro, miedź)
    - (5). Wykonanie szat kapłańskich 39,1-43
  - d.** Ustawienie i poświęcenie Przybytku 40,1-33
    - (1). Boża instrukcja dotycząca: 40,1-15
      - (a). Ustawienia Przybytku 40,1-8

- (b). Poświęcenia Przybytku 40,9-11 (zrealizowane w Kpł 8,10-12)
- (c). Poświęcenia kapłanów 40,12-15 (zrealizowane w Kpł 8,30)
- (2). Ustawienie Przybytku według Bożej instrukcji 40,16-33
- e. Boża chwała wypełnia Przybytek 40,34-38

Podsumowanie:

Księga Wyjścia opowiada o narodzinach i życiu Mojżesza, powołanego przez Boga wódza i prawodawcy Izraela oraz o powstaniu Izraela, jako narodu Bożego. Są tu trzy główne tematy: (I) uwolnienie Izraela z niewoli (odkupienie), (II) oddzielenie Izraela od Egiptu (ochrona, prowadzenie i zaopatrzenie podczas podróży oraz (III) ustanowienie Izraela, jako narodu Boga. Idąc trochę głębiej, widzimy w tej księdze pięć sekcji: (1) zamieszkały w Egipcie naród zostaje zniewolony; (2) zniewolony naród zostaje uwolniony; (3) uwolniony naród zostaje oddzielony (poprowadzony i zaopatrzony); (4) oddzielony naród zostaje poinstruowany oraz (5) poinstruowany naród buduje mieszkanie dla Boga. Księgę Wyjścia otwiera smutny obraz ucisku i niewoli Izraela, a zamyka radosny obraz chwały i obecności Bożej.